

Základní charakteristiky armatur:

	Typ armatury	Hlavní oblast použití
	Kulové kohouty	- určeno pro všechny typy médií, vyjma abrazivních materiálů - pro potrubí DN 8 - DN 100, v přírubovém provedení až DN 250 - vhodné i pro vyšší tlaky PN 10 - PN 100 a teploty do +180 °C - ovládání pákou, křídlou rukojetí, pneu- nebo elektropohonem - v trojcestném provedení možno využít i pro odbočovací a směšovací funkce
	Uzavírací klapky	- určeno pro neagresivní plyny a kapaliny (odolnost lze zvýšit spec. manžetou či materiálem těla a talíře) - vhodné pro větší průměry potrubí; v katalogu DN 40 - DN 500 – možno dodat i pro větší rozměry - vhodné pouze pro nízké tlaky do PN 16; teplotní odolnost +110 °C je možno zvýšit použitím jiné manžety - ovládání pákou, pneupohonem nebo elektropohonem - pouze jako uzavírací armatura
	Sedlové ventily	- určeno hlavně pro vodu a vzduch, které mohou být i mírně znečištěné (např. čističky odpadních vod) - standardně v závitovém provedení (na dotaz i přírubové) pro DN 10 - DN 50 - vhodné pro nižší a střední tlaky PN 16 - PN 40 - ovládání pouze pomocí pneupohonu - pouze jako uzavírací armatura
	Nožová šoupátka	- určeno hlavně pro abrazivní či kašovitá média a granuláty - pro potrubí s rozměry od DN 50 výše, nízká teplotní odolnost - ovládání ruční, pneupohonem nebo elektropohonem - pouze jako uzavírací armatura

Co je nutné znát pro výběr armatury?

Pracovní médium - podle provozního média se odvíjí vhodný typ armatury a použité materiály těla armatury a těsnění

Pracovní tlak - tlak v rozvodu je jedním z nejdůležitějších aspektů při volbě armatury, základní rozsahy použitelnosti dle typů armatur uvádíme v jednoduché tabulce:

Pracovní tlak PN (bar)	10	16	25	40	65	100
Kulové kohouty						
Klapky						
Sedlové ventily						
Nožová šoupátka						

Pracovní teplota - většina armatur je nabízena pro běžné teploty do +190 °C, pro vyšší teploty je nutné použít buď speciální těsnění nebo provedení bez těsnění - „kov na kov“

Přípojovací rozměr - velikost potrubí často určuje typ armatury. Nepoužívanější rozměry světlostí pro jednotlivé druhy armatur je uvedeno v následující tabulce:

Rozměr (DN)	8	10	15	20	25	32	40	50	65	80	100	125	150	200	250	300	400	500
Odpovídající závit	1/4"	3/8"	1/2"	3/4"	1"	5/4"	6/4"	2"	2 1/2"	3"	4"	5"	6"	8"	10"	12"	16"	20"
Kohouty (závitové)																		
Kohouty (přírubové)																		
Klapky																		
Sedlové ventily																		
Nožová šoupátka																		

Způsob připojení – armatury je možno do potrubí připojit třemi základními způsoby:

- 1) pomocí závitů – nejčastěji jsou používány trubkové závit; tento způsob připojení je vhodný pro menší rozměry do DN100
- 2) pomocí návarek – určeno pro nerozebíratelná potrubí; používá se zejména pro rozměry do DN150
- 3) pomocí přírub – nejvhodnější způsob připojení velkých armatur od DN40 výše

Způsob ovládání:

- **ruční ovládání** je zpravidla realizováno pomocí páky, u větších rozměrů se lze setkat s armaturou vybavenou převodovkou s kolem

Automatizované ovládání armatury je výhodné pro ovládání armatur na dálku např. z velína.

V našem programu naleznete základní řešení ovládání:

- **ovládání pneumatickým pohonem** - výhodou je velmi rychlé uzavření armatur, nevýhodou je nutnost přivedení stlačeného vzduchu k armatuře (min. tlak 5,5 bar), na pneumatický pohon je možno namontovat příslušenství jako jsou snímače polohy, či tzv. NAMUR-ventily, do určité míry je možné armaturu i polohovat pomocí pozicionéru

- **ovládání elektropohonem** - hlavní nevýhodou je relativně pomalé uzavření armatury (20-30 s), k armatuře je nutné přivést elektrické napětí (v katalogu naleznete verze 24 V AC/DC a 230 V AC); v případě použití armatury v prostředí s nebezpečím výbuchu je zapotřebí použít tzv. Ex-provedení pohonu dle nařízení ATEX.

